

A Szövetség népművelési munkájában könyvtáraknak vetette meg alapját, tankönyvvel segítette szegénysorsú magyar ifjainkat, kiadja a tanfolyamok tanítási anyagát, a tanfolyamok előadói költségeit pótolja stb. stb. és széleskörű propagandamunkát fejt ki a magyar értelmiségnek a népművelés támogatására való megnyerése érdekében.

E beszámoló jelentést is — amely a felsoroltakon kívül a népművelésre vonatkozó számos utasítást és munkatervet közöl — a Szövetség annak a célnak érdekében bocsátja közre, hogy felhívja a magyar társadalom figyelmét a népművelés fontosságára, megismertesse a DMKSZ népművelési osztályának törekvéseivel, hogy lássa a Délvidék magyar társadalmának minden tagja, hogyan kapcsolhatja be lelkének értékeit e munkakörbe, hogy hozzásegítsen a boldog magyar jövődő megalapozásához.

—y—s

Budapest Székesfőváros Népművelési Bizottságának évadnyitó díszelőadása a fővárosi népművelés fennállásának 21. esztendejében

Budapest Székesfőváros Népművelési Bizottsága az elmúlt évadban töltötte be fennállásának 20. esztendejét. Huszonegyedik évének megnyitása a Magyar Művelődés Házában zajlott le a magyar honvédek tiszteletére rendezett díszelőadás keretében. A Bizottság vendégül látta a Budapesten tartózkodó sebesült-lábadozó honvédeket, a budapesti honvéd helyőrség tisztjeit és legénységét, valamint a hadbavonultak hozzátartozóit. A díszelőadáson a nagyszámú előkelőségek sorában megjelent *Faragó Béla* tábornok, a honvédelmi minisztérium elnöki osztályának vezetője, *Csipkés Ernő* ezredes, budapesti városparancsnok, a különböző budapesti ezredek parancsnokai, *Bisztray Gyula* min. o. tanácsos, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium népművelési osztályának vezetője, *Homonnay Tivadar* főpolgármester és családja, *Szendy Károly* polgármester és családja, *Némethy Károly* szföv. kultúr-tanácsnok, *Szebeny József*, a szociálpolitikai ügyosztály vezetője. A 2400 férőhelyes óriási nézőteret zsúfolásig megtöltötték a meghívott vendégek. A Himnuszt *Forrai Miklós* kamarakórusa intonálta és az egész közönség énekelte, majd *Novágh Gyula* tanügyi főtanácsos, a fővárosi népművelés vezetője nyitotta meg a díszelőadást a következő szavakkal:

Drága magyar Honvédek,
mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A Székesfőváros Népművelése ezzel az előadással nyitja meg működésének 21. esztendejét. A népművelés ismeretterjesztő és nemes szórakozást nyújtó tevékenysége csak eszköz egy nagy, szent cél szolgálatában: az egységes, öntudatos magyar lélek és magyar eszmény kialakításában. A gyermek- és ifjúkorban senki sem szerezheti meg azokat az erkölcsi és tárgyi ismereteket, amelyekre felnőtt korában feltétlenül szüksége van, mind a maga boldogulása, mind a nemzet egyetemessége érdekében. A nemzet sejtje a család s ezért vallásos, becsületes, boldog, egészséges, a nemzeti közösség érdekeit is szem előtt tartó családok nélkül nincsen erős nemzet. Mi sem természetesebb tehát, mint hogy a népművelés azokat az erkölcsi és tárgyi ismereteket terjeszti, amelyeknek birtokában a család minden tagja kellő felkészültséggel és felelősségérzettel teljesítheti szülői, gyermeki, hivatásbeli, állampolgári, honvédelmi és nemzeti kötelességeit. Mert nem mindegy, hogy az édesanya milyen nyelven szól gyermekeihez, idegen ritmusú dalt énekel-e a bölcső mellett, vagy szép, izes, ősi magyar dalt; gyermekeit idegen izlés szerint öltözteti-e vagy sem; lakása magyar szellemiséget sugároz-e és a család erkölcsi és szellemi életét idegen, vagy magyar eszmék irányítják-e. Nem lehet közömbös a nemzetre nézve, hogy a család tagjai szabadidejüket erkölcsileg és fizikailag káros, vagy pedig egészséget nyújtó, igaz eszmékért lelkesítő, az Isten magasságába emelő élményekkel töltik-e el. Sorsdöntő fontosságú, hogy a családi élet szellemisége magyar legyen és az édesapa a magyar eszmények megszemélyesítőjeként álljon gyermekei előtt; hogy minden magyar ember ismerje hazáját, népét. A nagy magyar szellemóriások tanításait, a magyar lélek csodálatosan gazdag megnyilatkozásait a műalkotásokban,

ismerje a magyar glóbusz egészségügyi, gazdasági, társadalmi helyzetét, a magyar történelem tanulságait, hogy felismerhesse, megérthesse nemzetünk sorsdöntő kérdéseit. Ha minden magyar ember lelkében és szívében ugyanazok az eszmények élnek, egyformán ismerik a magyar lét sorskérdéseit, kialakul az az egységes lélek és öntudat, amely egy nemzet életküzdelmének sikeres megvívásához nélkülözhetetlen.

A századeleji első világháborúval az emberiség történetének és életének új fejezete kezdődött. Ez az új kor emberideált kíván. Nekünk, magyaroknak, történelmi múltunkból, hagyományainkból könnyű volt a mai magyar ember eszményképét megalkotni és megvalósítani: ez az eszménykép a magyar honvéd. Honvéd legyen mindenki e hazában, békében és háborúban egyaránt. Szeretni, védeni, harcolni mindenért, ami magyar érték, magyar kincs, magyar szépség, legyen az föld, nép, szellemi alkotás. A magyar élet, magyar jövő egyedüli biztosítója a honvéd, aki békében a nemzetért élni és dolgozni tud, a háborúban pedig, ha kell, Isten legnagyobb ajándékát, az életet is feláldozza.

A Székesfőváros Népművelése nevében meleg szeretettel köszöntöm körünkben a mi drága Honvédeinket, abban a reményben, hogy ez az est is megerősíti bennük a hitet és meggyőződést, hogy a nemzet egyetemességében töretlenül él az örök magyar szellem, amely egy újabb ezredővre biztosítja a magyar nemzet dicsőséges életét és boldogulását.

Az ünnepi beszéd után a következő műsor pergett le:

1. BARDOS LAJOS: Négy katonanóta. Előadja *Forray Miklós* és kamarakórusa. 2. a) TINÓDI: Históriai ének; b) Katonanóta (népdal); c) Régi hajnalszó, népdal. Énekl: *Szilides Mária*, a M. Kir. Operaház művésze, zongorán kísér: *Wehner Tibor* zongoraművész. 3. a) KISS MENYHÉRT: Talizmán; b) LAZÁR ISTVÁN: Ének a hősokról. Elmondja: *Kazatsayné Lázár Jolán*. 4. a) HUBAY: V. Csárdajelenet; b) HUBAY: Hegedűszó a „Cremonai hegedűs“-ből. Előadja: *Cserfalvi Eliz* hegedűművész. 5. Négy madrigál: a) MARTINI: Papi pipa. (Kerényi György fordítása.) b) GASTOLDI: Csónakos ének. (Szabó Miklós fordítása.) c) LASSUS: Zsoldos katona szerenádja. (Szabó Miklós fordítása.) d) LASSUS: ViSSZHANG. (Bárdos Lajos fordítása.) Előadja *Forrai Miklós* és kamarakórusa. 6. VÖRÖSMARTY: Szózat. Elmondja: *Somlay Artúr*, a Vígyszínház művésze. 7. a) ERKEL: Gara Mária áriája a „Hunyadi László“ című operából; b) MOZART: Bravúr-variációk. Énekl: *Gyurkovics Mária*, a M. Kir. Operaház művésze. Zongorán kísér: *Forray Miklós*. 8. LISZT: XI. rapszódia. Előadja: *Wehner Tibor* zongoraművész. 9. FÜLEKY G.: Tábortüznél. Rendezi: *Szerdahelyi Gyula*. A szólszámokat *Döry József*, *Incze Sándor*, *Kövágó Lajos*, *Lukács Lajos* és *Horváth Peter* adják elő a székesfővárosi gyógyfürdők énekkarának közreműködésével.

A műsor 5. és 7. b) száma a nézőtéren jelenlévő olasz és német bajtársak tiszteletére hangzott el.

Budapest Székesfőváros Népművelésének ez a nagyszabású és nemes gesztusa, hogy megnyitó előadását a magyar honvédség tiszteletére rendezte, kibővült a másnapon, vasárnap délelőtt tartott fényes sikerű vidám gyermekelőadással, amelyen a hadbavonultak gyermekeit látta vendégül.

N. N.

Ada Negri üdvözlete a magyar tanítósnak és a magyar hazának

A Magyar Tanítók Művészköre a hazai tanítóírók antológiája után a világhírű magyar és külföldi tanítóírók gyűjteményét szándékozik kiadni *Nevelők az új Európáért* címmel, hogy ezzel is elősegítse a különböző nemzetek pedagógusainak szükséges szellemi együttműködését az új Európa megteremtéséért.

Felkérésünkre több illusztris külföldi tanítóíró küldte el kéziratát. Az elsők közt érkezett be a világhírű olasz író: Ada Negri kézírata. A költőnő kísérelésének végén a következő emlékezetes sorokat írta: